

PRINSESSAN IDA eller KÖNSKRIGET

Opera i tre akter av Gilbert och Sullivan

Svensk version: Henrik Eriksson, september 2006.

DRAMATIS PERSONÆ

HILARION (*prins, barnförlovad med Ida, son till kung Fu*)

CYRIL (*lantgreve, vän till Hilarion*)

FLORIAN (*vän till Hilarion*)

ARAC (*bror till Ida*)

GAMA (*kung, far till Ida och Arac*)

IDA (*prinsessa*)

HILDA (*professor i genusvetenskap*) [samma skådespelare som Gama]

TILDA (*professor i naturvetenskap*)

MELISSA (*student*)

AKT I – Utanför Idas borg

AKT II – Inuti Idas borg

AKT III – Nästa dag i borgen

Ingen paus mellan akterna.

Översättarens förord

Ringklockepoeten Tennyson skrev 1847 en långlång dikt om prinsessan Ida och hennes feministuniversitet. "Behandlingen av kvinnofrågan är ytlig", är det snorkiga omdömet i NE, men för sin tid var det en för många provocerande fantasi om ett uppror mot manssamhället. En som inte kunde skaka av sig dikten var Gilbert, artonhundratalets skickligaste sångtextförfattare, satiriker och, dessvärre, kvinnohatare!

Gilberts version av historien följer troget dikten men har en lite annan tendens på slutet. Tennysons könskrig slutar i samförstånd och jämställdhet medan Gilbert återupprättar könsmaktordningen. Den svenska operaversionen återställer det jämställda slutet. Anakronismer och aktuella anspelningar som Gilbert lagt in har ersatts med tjugohundratalsmotsvarigheter, så när som på i sången om den darwinistiska apmannen. Darwin var en person som alla drev med för hundra-tjugofem år sedan, men han är lika aktuell idag som då.

Kung Gamas entrésång är i själva verket Gilberts beskrivning av sig själv. Så här lyder en vers i originalet. Översättningen finns i sång nr 4.

I'm sure I'm no ascetic; I'm as pleasant as can be. You'll always find me ready with a crushing repartee. I've an irritating chuckle, I've a celebrated sneer, I've an entertaining snigger, I've a fascinating leer. To ev'rybody's prejudice I know a thing or two. I can tell a woman's age in half a minute – and I do! But although I try to make myself as pleasant as I can, yet ev'rybody says I am a disagreeable man! And I can't think why! [Chorus: He can't think why!] I can't think why!
--

Den som finner "behandlingen av kvinnofrågan ytlig" eller tröttnar på det hektiska rimmandet och vitsandet måste ändå falla för Sullivans härliga och roliga musik. Och om Prinsessan Ida är ditt första möte med Gilbert&Sullivan har jag goda nyheter: Det finns tolv operor till!

Om omarbetningen

Det är en slimmad prinsessa som nu klätts i svensk språkdräkt. I original med två mellanakter har operan tre timmars speltid men här kommer vi ner till en dryg timme. Det som fått utgå är i första hand dialog. Filosofiprofessorn Hildas spetsfundiga utläggningar har försvunnit och Hilda själv har blivit genusprofessor. Genustemat har renodlats och aktuella anspelningar har införts, medan originalets maktkamp mellan Ida och en intrigerande Hilda strukits.

Av musiken har det mesta och framför allt det bästa kunnat behållas. Nummer som kräver stor orkester och stor kör har fått utgå men turligt nog är de också musikaliskt mindre intressanta. Den största förlusten är att den storslagna Ouvertyren inte platsar i vår uppsättning. Lyssna gärna på en inspelning! Totalt finns tjugosex sågnummer varav åtta har strukits, nämligen:

- Nr 1, kör, "Search throughout the panorama".
- Nr 4, kör, "From the distant panorama", repris på nr 1.
- Nr 8, damkör, "Towards the empyrean heights".
- Nr 9, damkör, "Mighty maiden with a mission".
- Nr 17, Hildas och Melissas duett, "Now wouldn't you like to rule".
- Nr 18, damkör, "Merrily ring the luncheon bell".
- Nr 22, Idas aria, "I built upon a rock".
- Nr 26, kör, "This is our duty plain".

(Ett ursprungligt nr 11, Hildas aria "Come mighty must", stryks alltid.)

Ordningen mellan numren har ändrats för att passa den nya aktstrukturen. Första akten ska egentligen utspela sig i kung Fus slott, där kören är hovfolk. Nu sker allt i och utanför kung Gamas slott och då kan ett par körnummer utgå. Kung Fus sång i första akten blir nu mellanaktsnummer före slutakten och hans sång i sista akten sjungs i stället av kung Gama. Damkörerna i andra akten kan undvaras och Idas aria har flyttats till sista akten. Därmed får Idas aria i tredje akten utgå.

Slutligen har stridsscenen i tredje akten, med tillhörande kör, utgått. Stridsscen? Ja, den plåtklädde Arac har egentligen två bröder, lika väl rustade. I sista akten kämpar plåtbröderna mot Hilarion och hans båda vänner och det är ju ologiskt när temat är könskriget!

Hur den bifogade inspelningen är gjord

1. Efter 16 takters sång har 36 takter strukits.
 2. Recitativet struket, bara en vers tas.
 3. Körinledningen och tredje versen strukna.
 4. Sex inledande takter hornfanfarer strukna, tredje versen struken.
 5. Andra versen av "Most politely", recitativet före och efter "Triolet" och andra versen av "Rumtumtum" strukna.
 6. Tredje versen kapad efter fyra takter.
 7. Tredje versen struken.
 8. Efterspelet struket.
 9. Ingen ändring.
 10. Andra versen struken.
 11. Körinledning struken, Hilarions 16 molltakter strukna, körparti och recitativ strukna, endast första versen av Gamas sång och Aracs sånger tas, Ida med kör borde börja först vid marschtemat kör, omtagningen i slutkören struken.
 12. Damkörsstämman ska läggas ner en oktav och sjungas av Simon.
 13. Ingen ändring.
 14. Recitativet struket., 11 takter från "lead them" till "lead them"borta.
 15. Tredje versen struken.
 16. Ingen ändring.
 17. Mollversen struken.
 18. Ingen ändring.
- Inropningsmusik ska vara nr 9.

AKT 1

[I fonden anas borgen bakom buskage, Mitt på scenen en stolpe med vägvisarpil..
Under förspelet klättrar H+C+F in från vänster över en mur.]

1. POJKARNAS ENTRÉTRIO

3:20

Hilarion: Alla över?

Då behöver
vi en lägeskoll.

Cyril: Tänk om slottet
ligger åt ett
annat fänigt håll.

[*Florian får syn på skylten, läser* **IDAS BORG, 3**]

Florian: Nej, vi går på den rätta vägen,
åt det hållet är borgen belägen
där din fästmö har troget väntat på dej tjugo år.

[*Går på rad åt höger (här har 36 originaltakter tagits bort).*]

Hilarion:	Vi är ute på en farlig friarfärd.	C+F: Friarfärd!
	och det lär prinsessan Ida vara värd.	C+F: Vara värd!
	Vi har klarat varje hinder och strapats	C+F: Och strapats!
	och snart är vi vid min älskades palats.	C+F: Dess palats!
	Hon är den enda kvinna jag vill ha,	C+F: Jag vill ha!
	och hon är min fästmö, fästmannen är jag,	C+F: Det är jag!
	och vi båda blev förlovade	
	för tjugo år sen, då va' de'	
	ett sätt för kungahus att hålla sams.	C+F: Vilket trams!
	[<i>Dom är nu framme vid höger scenkant. Skylten vrider sej ett halvt varv och visar</i> IDAS BORG, 2 <i>och ett trafikmärke med en överstruken man.</i>]	

Alla: Men bland feministerna
och genusaktivisterna,
där framhävs alltid bristerna
hos män, som är män.
Djuriska och sinnliga,
men blir vi lite kvinnliga
blir vi oövervinnliga,
amen – jajamen!

[*Vänsterpromenad i rad med Cyril först.*]

Cyril:	Fina flickor vill väl också ha nåt kul.	H+F: Ha nåt kul!
	Dom jag mött går gärna med på lite strul.	H+F: Lite strul!
	Inte vill dom jag ska vara feminin,	H+F: Feminin!
	fast dom säger att jag är ett machosvin.	H+F: Machosvin!
	Det tror jag att dom säger mest på skämt,	H+F: Mest på skämt
	för jag får ju nya flickor nästan jämt.	H+F: Nästan jämt!
	Dom tycker det är lattjo	
	när man är en smula macho,	
	påstå annat vore (attjo) bara nys.	H+F: Bara nys!
	[<i>Dom är nu framme vid vänster scenkant. Skylten vrider sej ett halvt varv och visar</i> IDAS BORG, 1 <i>och ett trafikmärke med en man hängande i en galge.</i>]	

Alla:	Men bland feministerna och genusaktivisterna, där framhävs alltid bristerna hos män, som är män. Djuriska och sinnliga, men blir vi lite kvinnliga blir vi oövervinnliga, amen – ja, amen! [Högerpromenad i rad, skylt och buskage dras ut åt vänster.]
Alla:	Kanske vi borde stannat hemma men vi låter oss väl inte skrämman, så Hilarion får bestämma om det ännu ska va' en Ida ida'.

[En stor port med texten KVINNOUNIVERSITET och en liten dörr med texten MÄN OCH SOPOR visar sej. En tillägsskylt på porten lyder INGA MÄN...MEN GÄRNA IKEA-KATALOGEN.]

Florian: Titta, här ligger en katalog uppslagen!

Cyril: Förlovningen är väl också uppslagen!

Hilarion: Tack för uppslagen, men en tjugohårig förlovning slår man inte upp så där.

2. TJUGO ÅR SEN NU (Hilarion, C+F)

1:00

Hilarion:	D'e så länge sen vi mötts, tjugohå år sen nu. . Nätt och jämnt vi hade fötts, tjugohå år sen nu. Skönhet så naturlig utan smycken och make-up, Ida klådd i blöja, jag bar endast napp. Når vi bytte ringar gallskek vi i kapp, tjugohå år sen nu. C+F: Vi hör det!
Alla:	Tjugohå år sen nu!

Florian: Det är kurskatalogen. Hör här: Genusteori, praktisk genusteori, teoretisk genuspraktik, genusfeminism, feministisk genusteori...och här: feministiskt självförsvar, feministiskt mansangrepp – bäst att du aktar dej!

[Hilarion knackar på universitetsporten. En vakt flicka öppnar, drar ner hans mössa över ögonen, knår honom i magen, tar honom i örat, leder honom till dörren, sparkar honom i baken så att han faller raklång, går tillbaka och slår igen porten – allt inom tre sekunder. Når H har rest sej (värdigt) knackar han i stället på lilla dörren. Arac öppnar i full rustning.]

Hilarion: Goddag, ursäkta om vi stör, men kan ni möjligen hjälpa oss att komma in på universitetet?

[Under förspelet blår Arac på en i taget som busen i Chaplinfilmerna.]

3. ARACS SÅNG (Arac, H+C+F)

2:00

Arac:	Jag vill hellre slåss än att va' student. Men jag är förstås inte så ligent. [slår sej i huvudet] Uff, uff, uff, inte så ligent! Ida är min bror! [ser fundersam ut]
-------	--

Blev det fel igen?
 Bröder, vad jag tror,
 brukar väl va' män?
 Uff, uff, uff, brukar väl va' män?
 - - - *här kapas originalets tolv upprepningstakter* - - -
 Är man född till man, ha ha,
 har man fått sin roll.
 Slåss är vad man kan, ha ha,
 annars ingen koll.
 Mötas man mot man, ha ha, [*tar F hotfullt i kragen*]
 möta våld med våld, [*tar C hotfullare i kragen*]
 mätas med varann, ha ha, [*tar H hotfullast i kragen*]
 a-a-a-a-a-a-a-a-annars ä-är ma-an såld,
 ja, ja, ja, annars är man såld, ha ha!
 H+C+F: Är man född till man, ha ha,
 har man fått sin roll.
 Slåss är vad man kan, ha ha,
 annars ingen koll.
 Mötas man mot man, Arac: Ha ha!
 möta våld med våld.
 A-a-a-a-a-a-a-a-annars är Arac: Ja, ja, ja,
 man såld. annars är man såld, ha ha!

Hilarion: Så ni kan inte hjälpa oss att träffa prinsessan?
 Arac: Farsan, du får ta det här! [*går sin väg. Kung Gama kommer.*]
 Gama: [*elakt*] Jaha – sopgubbarna, ser jag. Glöm inte tömma latrinen!
 Hilarion: [*sträcker fram handen*] Prins Hilarion, förlovad med er dotter sen tjugo år!
 Gama: [*skärskådar Hilarion utan att ta handen*] Du är dej verkligen inte lik. Som ettåring var du riktigt söt!
 Cyril: [*gör honnör*] Cyril, adjutant!
 Gama: Tants arm har visst fastnat, tror jag – killekill!
 Florian: [*bugar*] Mitt namn är Florian.
 Gama: [*skakar medlidsamt på kuvudet och smackar*] Tråkigt att höra! Men ni kan alltid försöka byta. Om ni hittar nån som vill byta med er...
 Cyril: [*ivrig att ta hem en poäng*] William Pitt, kanske!
 [*Florian blir jättesårad över detta hugg i ryggen. Cyril klappar honom på axeln.*]
 Gama: Det var min replik! William Pitt den mindre tror jag skulle passa er.
 Hilarion: Min fästmö tycks ha fått en skev inställning till män. Vi tror att hon behöver få se en annan sorts man än er herr son, som vi just träffat.
 Gama: En tönt, en nörd och en pajas menar ni? Ida har faktiskt uppfostrats av vår tids störste humanist och människovän. Låt mej berätta om honom!

4. GAMAS SÅNG (Gama, H+C+F)

1:20

Gama: Jag är mänskosläktets störste humanist och filantrop,
 som studerar andras brister i moralens mikroskop.
 Jag hjälper alla gratis, ingen lön för egen del,
 när jag påtalar offentligt mina medmänniskors fel.
 Och känns det som en örfil när jag sagt folk vad jag vill
 så ber jag dem, som Jesus, vända andra kinden till.
 [*sträcker handen bakom Florians rygg*]
 Jag gläder gärna kvinnor med ett vänligt litet nyp,

[*Florian hoppar till med chockerad min*]
och ändå lär det sägas att jag är en jobbig typ.
Ja, kan nån förstå?

Mina spefulla försmädligheter aktar man sig för,
mina sanningar är fruktade från Ystad till Skanör,
mina spydiga sarkasmer, min perfida parodi,
mina syrliga cynismer och min vassa ironi.
Allt det du helst vill dölja vill jag låta alla se.
Damers ålder kan jag säga i ett nafs – och gör så me'!
Mitt omdöme är säkert, jag är ärlig och spontan
och ändå lär det sägas att jag är en jobbig fan.
Ja, kan nån förstå?

H+C+F: Kan nån förstå!

Gama: Kan nån förstå?

H+C+F: Vi kan förstå!

Gama: Ida är vacker, bildad, god, modig och beslutsam. Hon hatar inte män men hon hatar männens makt. Så länge ni är mäktiga män är ni maktlösa mot Ida!

Hilarion: Men vi har andra vapen i vår arsenal: poesin, fantasin och kärleken!

[*Under förspelet ser Florian ut som om han ska sjunga men Gamas käpp krockar fast i halsen och drar honom bakåt. Vid "ni blir hängda" lyfts han i kragen.*]

5. FINAL, AKT 1 (Hilarion, Cyril, Florian, Gama, Arac)

4:30

Gama: Säkrast att behandla damen
mycket hövligt, mycket hövligt,
sen kan ni förhandla, ja, men
mycket hövligt, mycket hövligt.
Om hon anar nåt försåt
hjälp inte gnäll och gråt
ni blir hängda, lita på't,
mycket hövligt, mycket hövligt, mycket hövligt.

[*Gama struttar fnysande ut medan killarna sjunger vidare.*]

H+C+F: Om hon anar nåt försåt
hjälp inte gnäll och gråt
vi blir hängda, lita på't,
mycket hövligt, mycket hövligt, mycket hövligt.

Hilarion: Romantiskt dilleri
blir vårt artilleri,
och lite skvaller i
är vårt kavalleri.
Med bataljoner
av sköna toner
försvarsfunktionerna sätts ur spel.

Alla: Så ljuvligt tjusande,
så skönt berusande,
så mäktigt brusande
är romantik!
Oskyldigt svärmande,
så hjärtevärmande,
två kroppars närmande och erotik!

Cyril:	Dom är så sköra, dom, det vill dom höra om, man måste smöra dom för att få röra dom. Ja, det är rörande vad lite smörande kan få förförande att gå som smort. Kan få förförande att gå som smort!	
Alla:	Så ljuvligt tjusande <i>etc.</i>	
Florian:	Vi vet ju vägarna till flickkroppsägarna så snart har jägarna tömt kärleksbägarna. Dom är ju myndiga och vi är syndiga och jättefyndiga är mina rim. Nog är dom fyndiga, va, mina rim?	
[Arac in osedd, baxnar åt killarnas hångelparodi.]		
Alla:	Så ljuvligt tjusande <i>etc.</i>	
Hilarion:	Å, vilket härligt krig! Å, vilken skön intrig! På romantikens stig ska segern nås.	Alla: Ah –
Cyril:	Å, vilken skön intrig! Å vilket härligt krig! På erotikens stig ska det nu gås!	Alla: Ah –
Arac:	Visst är det härligt, krig! Jag gillar ärligt krig!	
Alla:	Ett romantikens krig – så härligt kärligt!	
Arac:	Blir det krig å de' så vill jag va' me' för jag vet vad det gäller och jag gillar när det smäller och av ballistik blir det ball musik. Det är klart man står och njuter när dom skjuter med kulspruter. och jag gillar vapenskrammel lika bra som Povel Ramel och med ramtamtam tågar vaktparaden fram, trammelamtamtamtam bom!	
Alla:	Med ramtamtam tågar vaktparaden fram, taratam trammelammelammelamm. Ja den gamla vaktparaden, den var bra den till att ha den med cymbalens skrammel som gammal Povel Ramel: Usch, usch, usch, ramtamtam!	
H+C+F:	Men vi kör inte med nån makt, som sagt, så här ska inte bli nån slakt, som sagt. Vårt könskrig blir, som sagt, en kärleksakt, det blir en kärleksakt.	
Alla:	Så nästa akt, den blir som sagt en kärleksakt, en kärleksakt!	

[Ridån dras för. H+C+F framför ridån sätter sej på en tvättsäck och tänker.]

Hilarion: Vi måste byta kön för att bli insläppta! Nån idé?
 Cyril: [till publiken] Finns det nån kirurg i salongen?
 Florian: [skyddar förskräckt könet] Nej, det räcker väl att vi klär ut oss!
 Hilarion: Och var skulle vi hitta tjejkläder?
 Cyril: Just det, här finns ju ingenting utom en gammal tvättsäck.
 Alla: Tvättsäck!! [Börjar riva ut kläder ur säcken – lila långklänningar (med inbyggd behå) och bahytter. Hilarion kläs på under förspelet.]

6. OMKLÄDNINGSDANS (Hilarion, Cyril, Florian) 2:35

Hilarion:	Jag är en jungfru, ren och ärbar och i genuskunskap lärbar. Bryter nu med mitt gamla liv och tar ett initiativ, feministiskt initiativ!
Alla:	Näpen, älsklig, lydig och blid, häpen, storögd, blyg och timid. Alla de särdrag som kvinnan har fått äger vi redan i övermått! [Cyril kläs på under dans.]
Cyril:	Jag är en tjej som gillar killar. Killarna gillar denna tjej. och jättepackade som sillar kollar killarna på mej, kollar killar denna läckra tjej.
Alla:	Näpen, älsklig, lydig och blid, häpen, storögd, blyg och timid. Alla de drag som en kvinna ska ha äger vi redan, hurra, hurra! [Florian kläs på under dans.]
Florian:	Jag är en bitch som krossar gossar [tenormelodin!] [avbryts (hoppa fram trettiosju takter i musiken)]
Alla:	Näpen, älsklig, lydig och blid, häpen, storögd, blyg och timid. Alla de drag som en kvinna ska ha äger vi redan, hurra, hurra! [Dansar ut]

AKT 2

[Ridån dras från och visar skolsal. En uppblåst jordglob står på katedern. Tilda och Melissa sitter i bänken. H+C+F in.]

Hilda: Ni är sena, sätt er! *[H+C+F sätter sej.]*

Frågor på genusstatistik först. Vem står för 90% av alla grova brott?

[H+S pekar frågande på F som sårad skakar på huvudet.]

Melissa: *[viftar]* Mannen!

Hilda: Ja, och vem står för 99% av alla våldtäkter?

[H+F tittar vantroget undrande på C, som blygt slår ned ögonen.]

Melissa: *[viftar]* Mannen!

Hilda: Just, och vem får bara ut 90% av sin rättmätiga lön.

[H+C+F pekar alla på sej själva.]

Melissa: *[viftar]* Kvinnan!

Hilda: Rätt! *[till H+C+F]* När ni kan ska ni räcka upp handen!

Till nästa genustimme ska ni få en rolig läxa. Jag har skrivit en diskurs med genusaspekt som ni ska författa en essä över. Här får ni. Och nu ska fröken Tilda ha naturvetenskap med er.

Tilda: Vi ska tala om Darwin igen. Vad var det han kom på? *[Melissa viftar.]*

Melissa: Att män är djur! *[Tilda nickar bravo.]*

[I apsången demonstrerar Melissa på en apdocka.]

7. APSÅNGEN (Tilda, alla)

2:00

Tilda: För ett megaår sen, ungefär,
blev en apa i en flicka kär.
Han satsa' all sin ludna charm
på att bulta på sin ludna barm,
på dunkadunk på luden barm.
Och hur funka' de'?
Blev det nån succé?
Nej, tänk dej själv att måsta se
nån banka på sej själv – hur kul är de'?
Det är väl inte nåt man begapar, nej;
en typ som bara står och apar sej.

Men apan följde Darwins tips.
Han raka' sej och tog på sej slips,
fick doktorshatt och snorkig min
och valdes in i akademin,
ja, han valde in sej i akademin.
Och hur funka' de'?
Blev det nån succé?

Nej, slutsatsen stod alltför klar.
och sanningen som lyser uppenbar
är att hur långt än evolutionen för
är apan alltid apa, vad än han gör!

Alla: Ja, slutsatsen stod alltför klar
Den hemska sanningen var uppenbar:
Hur långt än evolutionen för
är apan alltid apa, vad än han gör!

[Hilda ut. Prinsessan in. Dom nya studenterna talar i falsett.]

Ida: Välkomna till mitt universitet! Jag är prinsessan Ida.

Florian: [bugar, sparkas av C, hovniger] Flora, till ers höghets tjänst!

Cyril: [bugar, sparkas av F, hovniger] Och jag...Cyrilla, ers höghet!

Ida: Det gör inget, jag kan inte heller sy!

Hilarion: [helt fascinerad av Ida] Ers höghet, jag är stum! Ni är..., ni är...

Ida: Rektor, heter det. Och vad heter du?

Hilarion: [finner sej, hovniger] Hillary, ers rektor!

[Tilda och Melissa har lyssnat misstänksamt, smyger nu ut viskande.]

Ida: Hur kommer det sej att ni sökt er hit?

Florian: Det var för att komma bort från... [kollar fusklapp] prattirakatet!

Cyril: Du menar... [kollar fusklapp] patrikaratet.

Hilarion: Vi ville komma bort från en värld som splittras av könskriget!

Ida: [eftertänksamt, under förspelet] En splittrad värld – ja, så är det.

[Tar jordgloben och förvrider den.]

8. EN SPLITTRAD VÄRLD (Ida, H+C+F)

3:00

Ida:	Vi lever i en splittrad värld, en ond och sjuk förbittrad värld, där män får ställa krav, tyvärr, och kvinnan ska va' slav, ty värl- den är en splittrad värld.	
Hilarion:	De ruttnas och besuttnas värld, en unken värld, en sjunken värld! Så låt oss göra vad vi kan, att män och kvinnor når varann och utopin blir sann!	
Alla:	Om utopin var sann, men den är inte sann.	Ida: Tyvärr!
	Vi lever i en trasig värld, en orättvis och knasig värld, där män får ställa krav, tyvärr, och kvinnan ska va' slav, ty värl- den är en trasig värld! [luften går ur jordgloben]	
Florian:	Här krävs reparation!	
H+C+F:	Har någon solution?	
Alla:	En trasig, knasig värld, tyvärr, tyvärr, och ingen solution.	

[Ida ut.]

Hilarion: Visst är hon underbar!

Cyril: Äsch, hela plejset är ju sjukt!

[Tilda och Melissa kommer in, nickar, säger inget men går runt och kollar killarna övertydligt diskret.]

Florian: Stämningen känns lite tryckt. [Alla nickar.]

Alla verkar misstänksamma. [Alla nickar mycket.]

Man skulle vilja ha nån att anförtro sej till. [Mycket kraftigt nickande.]

Men inte till nån av er andra. [Huvudskakningar och löje.]

Till publiken alltså, om ni andra håller för öronen!

[*Alla ställer sej på led med händerna för öronen, rör sej sakta framåt, den främsta ställer sej sist i ledet. När förspelet når slutet står Florian först, tar ner händerna och ser ut som om han ska sjunga men Tilda smiter förbi honom.*]

9. SANNINGEN SKA FRAM (Tilda, Melissa, H+C+F)

2:30

Tilda: Nu är dom genomsådade
men ingen får förråda de'. [*fingret hyschar*]
Spioner, är min teori,
från Feministas, ROKS och Fi.
[*Hon ställer sej sist. Florian ser ut som om han ska sjunga men Hilarion smiter förbi honom.*]

Hilarion: Jag skäms ibland att vara man,
mot Ida vill jag vara sann,
och denna transvestitidé
var nog en riktig skitidé.
En skitidé, en skitidé, det var det nog men skit i de'!
[*Hilarion ner på knä, övriga tittar fram bakom honom.*]

Alla: När stämningen är misstänksam
ska sanningen fram, ska sanningen fram.
Ett offerlamm, offentlig skam
och sanningen triumferar.

H+C+F: Och sen får bedragaren stå där med skam

Alla: när sanningen kom fram, kom fram.

H+C+F: Försöka se ut som ett oskyldigt lamm

Alla: men sanningen kom fram, kom fram!
När stämningen är misstänksam
ska sanning fram, ska sanning fram! [*Dans på led igen.*]
[*Florian ser ut som sångare men ger ordet till Melissa.*]

Melissa: Att byta kön på män, det går väl ganska lätt numera, säj?
Här tycks det finnas tre som borde gå och operera sej!
[*Hon ställer sej sist. Florian ser ut som om han ska sjunga men Cyril smiter förbi honom.*]

Cyril: Jag fruktar att Hilarion gått på prinsessans flummmande.
Att tänka på sånt där är både farligt och fördummande!
Fördummande, fördummande, mitt skarpaste fördömande!
[*Hilarion ner på knä, övriga tittar fram bakom honom.*]

Alla: När stämningen är misstänksam
ska sanningen fram, ska sanningen fram.
Ett offerlamm, offentlig skam
och sanningen triumferar.

H+C+F: Och sen får bedragaren stå där med skam

Alla: när sanningen kom fram, kom fram.

H+C+F: Försöka se ut som ett oskyldigt lamm

Alla: men sanningen kom fram, kom fram!
När stämningen är misstänksam
ska sanning fram, ska sanning fram! [*Dansar ut.*]

[*Hilda klappar i händerna och föser in dom igen.*]

Hilda: Nu ska det bli roligt att höra vad ni har fått ihop för svar på genusuppgiften. [*Ida smyger in för att inte störa.*] Ska vi be Cyrile redovisa först.
[*Cyril står upp, niger och går fram under förspelet.*]

10. KYSSVISAN (Cyril)

1:10

Cyril: Läxan i vår genusgrupp
var att kommentera
det som fröken skrivit upp,
låt mej först citera:
"Kvinnans underordning é
könsmaktordningens idé.
Kvinnans rätt är blott formell,
men mannens makt är strukturell."
Och till detta är min kommentar att...
kyss mej, kyss mej, kyss mej, kyss mej,
kyss mej på min bakdel!
Allt det trams som fröken skrev
är ju ett enda sakfel!
[*Hilarion reser sej upprört, hålls tillbaka av Florian.*]
Kyss mej, kyss mej, kyss mej, kyss mej,
kyss mej bak i röven!
Genusteori, my ass,
inte av någon behöven!

[*Tumult. Hilda får en hjärtattack. Prinsessan Ida är bistert iskall.*]

Ida: Män i kvinnokläder! Fängsla dem!
[*Cyril och Florian flyr men Hilarion vägrar följa med och låter sej arresteras av Tilda och Melissa. Hilda smyger ut för att kunna komma in som Gama.*]

C+F: Kom, vi drar!

Hilarion: Nej, stick ni, jag lämnar inte Ida!

C+F: Vi kommer tillbaka och räddar dej! [*Flyr.*]

[*Hilarion hålls fast, binds, förses med handklovar, fotbojor, tvångströja och ögonbindel allt medan han sjunger, i sista takten får han slutligen munkavle.*]

11. FINAL, AKT 2 (Alla)

4:00

Hilarion: Att du med bojor håller mej kvar
är ljuvlig ironi.
Ty utan dessa fjättrar var
jag ändå inte fri.
Alla kedjor och lås och onödigt sjå
är meningslösa förstås.
Din livstidsfånge är jag ändå,
kan aldrig komma loss.
T+M: Bind mera!
[*Sexton takter skippas eventuellt här. Hilda smiter ut.*]
Hilarion: Om döden blott kan göra mig fri
fruktar jag ej att dö!
[*Hilarion bärs iväg i horisontell ställning.*]
T+M: Få tyst på karln!
Hilarion: Om döden blott ...

ett könskrig efter paus. Ett könskrig, ett könskrig!	Med kvinna mot man, vem tror ni vann? Ett könskrig, ett könskrig!
---	--

[*Hilarion, bunden och munkavlad, släpar sej på knäna fram till Ida och ser olyckligt vädjande ut. Hon nonchalerar honom. Tablå och ridå! Efter applåderna går förspelet till nästa sång igång. Cyril och Florian kommer in i uniform med gevär och bajonetter och med den fjättrade krigsfången Arac mellan sig.*]

12. MÄN ÄR MÄN (Cyril, Florian, Arac)

1:30

Florian:	Vi drar i fält professionellt, patron i bält, pluton i tält.
Alla:	Att dra i fält professionellt är inte särskilt snällt!
Florian:	Men våldet hör till vår natur, mannens natur. Ja, eller hur?
Alla:	Så vi gör bara det vi kan – man är ju ändå man! Man är ju man, man är ju man, man är ju inte mer än man! Med eld och blod och hjältemod går ett könskrig alltid bra. En segerda', hippphipphurra! [<i>C+F gör hi-5 över Aracs huvud.</i>] Hipp, hipp, hipp, hipp, hurra, för att könsmaktordningen återställs ida', hurra! [<i>I mellanspelet rycks Arac omilt i kopplet.</i>]
Arac:	Men krigsfångar har också rätt, det finns en konvention för de'...
C+F:	Nån rätt, det har vi inte sett och vill vi inte se.
Cyril:	När kriget vunnits gäller sen: Plundra och bränn, plundra och bränn!
Alla:	Vi vet att dom förlåter en för män är ändå män. Män är ju män, män är ju män, män är ju inte mer än män! Med eld och blod och hjältemod får vi kämpa för vårt kön! Ett riktigt klipp, vad man är hipp! [<i>C+F gör hi-5 över Arac.</i>] Hipp, hipp, hipp, hipp, hurra, för att könsmaktordningen återställs ida', hurra!

[*Alla marscherar ut.*]

AKT 3

[Hilarion fastkedjad på väggen i korsfäst ställning. Hilda har excercis med sig själv. Tilda och Melissa prövar vapen och krigiska attityder. I förspelets tolfte takt kommer Ida in och kommenderar:]

Ida: Soldatflickor – kampsången!
[Knutna nävar går i luften.]

13. KROSSA PATRIARKATET (Tilda, Melissa, Hilda, Ida) 2:55

Alla:	Krossa patriarkatet! Död åt tyrannit! Trotsa kvinnohatet Ner med slaverit! Blås på kämpaglöden! Frukta inte döden! Vi beseglar öden snabbt och effektivt. Krossa patriarkatet! Död åt tyrannit! Trotsa kvinnohatet Ner med slaverit! <i>[Ida går nöjd ut.]</i>
Melissa:	Visa mod, det älskar tjejer – modevisning blir det då. Men när Ida gått så säger vi nog ännu hellre så: <i>[Attityder och röster blir nu mycket ynkliga.]</i> Snälla, inte slå oss!
Alla:	Inte slå oss, är ni snälla!
Melissa:	Snälla, låt oss va'!
Alla:	Låt oss va', va' i fre'!
Melissa:	Sikta inte på oss!
Alla:	För då kan vi kissa på oss!
Melissa:	Rädda som små lamm.
Alla:	Det är vi, bää bää!
Melissa:	Snälla!
Alla:	Inte slå oss!
Melissa:	Snälla!
Alla:	Låt oss va'!
Alla:	Rädda som små lamm, det är vi, bää bää!
Melissa:	Men att vi är skraja får hon inte haja. Så vad Ida hör är en kaxig kör: <i>[Ida in.]</i>
Alla:	Krossa patriarkatet! Död åt tyrannit! Trotsa kvinnohatet Ner med slaverit!

Ida: Stabsofficerare, låt mej höra era planer! Tilda, vilken är vår strategi?
Tilda: Darwinismens strategi: survival of the fittest. Det gäller alltså att bli fittare än fienden och därför har jag skickat iväg alla flicksoldater till gymmet!
Ida: Nej!! Du har förskingrat min armé! Gå till gymmet och skäms! Hilda, vad är stridstekniken?
Hilda: Jag har valt två av patriarkatets härskartekniker, nämligen osynliggörande och förlöjligande. När fienden kommer låtsas vi inte se den utan hånskrattar bara rakt ut i luften!
Ida: Då blir ju vi löjliga! Gå och gör dig osynlig! Melissa, hur är vårt försvar?
Melissa: Anfall är bästa försvaret, och ... jag fick just ett migränanfall!
Ida: Gå och lägg dej!!
[Hilda, Tilda och Melissa har nu lämnat scenen.]
Ida: Jag är övergiven och sviken av alla mina vänner. Kanske borde jag ge upp.
Hilarion: Nej, jag har inte övergivit dej. Jag älskar dej och jag vill ge mitt liv för dej om du också älskar mej.
Ida: *[eftertänksamt]* Det är sant – han är trogen, han är stark, han är modig...
...och dessutom jävligt sexig!
[Ida går tätt intill Hilarion, andas tungt under förspelet.]

14. IDAS ARIA (Ida)

1:35

Ida: Fanns bara vi
då hade jag fått älska.
När kvinnan blir fri
då kan jag ge mig hän.
Men i en tid då kvinnor är förslavade
utav patriarkatet – att älska då...
Det skulle bli
ett könsförräderi!
Ah –
[sticker händerna under Hilarions tröja, försöker dra den över huvudet men den fastnar förstås över ansiktet.]
Äsch, vilket krångel
för en smula hängel!
Publiken besviken *[skippa elva takter]*
men jag lämnar dig ifred...

[Gama in, ojande sej.]

Ida: Far, vad har dom gjort med dej? Torterar man dej?
Gama: Ja, med snällhetstortyr! Alla säger vänligheter till mig, jag får den bästa servicen, den finaste placeringen och den godaste maten. Det är outhärdligt!

15. KLAGOVISAN (Gama, kör bestående av Ida och Hilarion)

1:25

Gama: Hur får jag till ett gräl när alla bara håller me' mej?
Hur ska jag klaga på menyn när alla vill förse mej?
Jag tigger och jag ber dom att va' spydiga och skälla
men nä, dom bara vägrar och är lydiga och snälla.
Ah–!
Vad världen verkar platt och grå
när inget finns att reta sej på!
Så klart man tappar sitt humör

I+H:	när ingenting finns att sura för! Så klart han tappar sitt humör när ingenting finns att sura för!
Gama:	Jag lovar hundra spänn till den som sparkar mig i baken, som kallar mig för puckelrygg och ritar av mej naken! Jag tigger och jag ber att få bli kränkt och chikanerad, i stället blir jag hyllad, prisbelönt och respekterad! Ah—! Vad världen verkar platt och grå när inget finns att reta sej på! Så klart man tappar sitt humör när ingenting finns att sura för!
I+H:	Så klart han tappar sitt humör när ingenting finns att sura för!

Ida: Stackars far! Jag kan inte låta dej utsättas för allt detta. Jag ger upp och gifter mej med Hilarion!

Gama: Då blir det inget krig! Och jag som hoppats att få nåt att gnälla över!
[*Alla in på scenen. Dom har nåtts om nyheten om freden*]

16. FÖR VI GILLAR NÄR DET SMÄLLER (Alla)

1:15

Alla:	Då ska det visst bli fred, det ska man tycka är bra, förstås, då ska man ropa hurra, förstås, men vi som fått besked att det blir krig idag, förstås, vi blir ju snopna, ja förstås. För ur våran källare har vi tatt fram smällare. Och vi gillar när det smäller och det mullrar och det skraller och när röken bara väller över hela scenerit, när dom pangar och dom skjuter och det visslar och det tjuter och vi bara står och njuter utav krigsfyrverkerit!
Män:	Och vi gillar...
Kvinnor:	Ja, nu skjuter vi salut för att kriget tagit slut. Vi har så mycket krut på lut så skjut, bara skjut och njut!
Alla:	Ja, nu skjuts salut för kriget är slut. Men vi har krut på lut, så mycket krut på lut! Bara skjut, ja, skjut och njut!

Ida: Arac, vet du om att du har en gammaldags mansroll? Nu för tiden går de flesta män inte klädda i full rustning. Tilda och Melissa, avrusta Arac!
[*Arac får hjälp med avrustningen. En konsumenttunna av tevemodell rullas fram.*]

Arac:	Den hjälmen som jag har vill inte jag ha kvar. Folk tar en visst för mopedist – att tas för mopedist är jättetröst förvisst. Vem vill förväxlas med en gubbe på moped. I tunna-a-a-a-a-a-a-a-an, i tunnan ska hjälmen ned!
Alla:	Uff, uff, uff, i tunnan ska hjälmen ned!
Arac:	Det harnesk som jag bär är bara till besvär. Ett hummerskal, två nummer för smal; man lider varje hummers kval i hummerskal. Det är bara till besvär, det harnesk som jag bär. I tunna-a-a-a-a-a-a-a-a-an, i tunnan med den här!
Alla:	Uff, uff, uff, i tunnan med den här!
Arac:	Nåt namn på dessa två kan jag inte komma på. Dom gör ens ben till stolpar av sten, till stolpar utan knän av sten gör dom ens ben. Fast jag inte kommer på nåt namn på dessa två, I tunna-a-a-a-a-a-a-a-a-an, i tunnan ska båda gå!
Alla:	Uff, uff, uff, i tunnan ska båda gå!

[Aracs underkläder är ganska feminina.]

Tilda: Cyril, jag är så attraherad av apan i dig. Vad sägs om ett dubbelbröllop?

Cyril: Oink, oink, oink!

[Spelar apa på scenen. Nickar och börjar plocka loppor på Tilda.]

Florian: Den enda som inte avbrutit mej är Melissa. Melissa, vill du gi...

Melissa: Ja, ja – vi får väl ha ett trippelbröllop.

Gama: Usch, så mycket kärlekslycka! Ska man aldrig få nåt att klaga på?

[Lämnar nästan scenen. Hildas röst stoppar honom.]

Hilda: Du ska få nån att gnälla på livet ut! Regissörn, ett kvadrupelbröllop, tack!

[Gama vacklar tillbaka in med en uppstoppad Hilda-klänning i famnen.]

Gama: Jag tänker skriva en insändare – så här får det inte gå till!

Arac: Och jag tänker gå iväg till prideparaden. Gu' vad ni är gulliga – hej då!

[Lämnar scenen. Androgynt tecken på tröjans rygg. Finaluppställning.]

Ida:	Må bröllopsringningen ge oss välsigningen! Må vigselringarna bli lyckobringarna! Må könen sluta fred, skjut upp att skjuta ned, så vi kan sluta med en kramfinal! <i>[Parvis kramande resten av sången.]</i>	
Alla:	Så ljuvligt tjusande, så skönt berusande, så mäktigt brusande är romantik! Oskyldigt svärmande, så hjärtevärmade, två kroppars närmande och erotik!	
Hilarion:	Att det är gott om brist på jämställdhet är trist. Det tycker jag som visst har blivit feminist. Ska jag bli kvar till sist som genusaktivist? Har du din tro mist och blivit sexist? Har du din tro mist och blivit sexist? <i>[Spänner ögonen i Ida som konsternerad vänder sig till resten.]</i>	
Alla:	Han bara skojade, han bara plockade när nyss han ojade sej över dej. Er framtid, ljus och skön, har jämställt båda kön: prins- och prinsesselön, dom skiljer ej! Han bara skojade, han bara plockade när nyss han ojade sej över dej.	
I+H:	Vår framtid, ljus och skön, har jämställt båda kön: prins- och prinsesselön, dom skiljer ej!	Alla: Ah–
Alla:	: Ta halva makten var, ha hela lönen kvar! :	

[Under inropningen spelas "Sanningen ska fram". Paren kommer in i följande ordning: Florian-Melissa, Cyril-Tilda, Hilarion-Ida, Gama-Hilda (tangodansande med Hildas fötter fästa vid Gamas med gummisnoddar) och Arac-dirigenten (Arac nu i raffset).]